

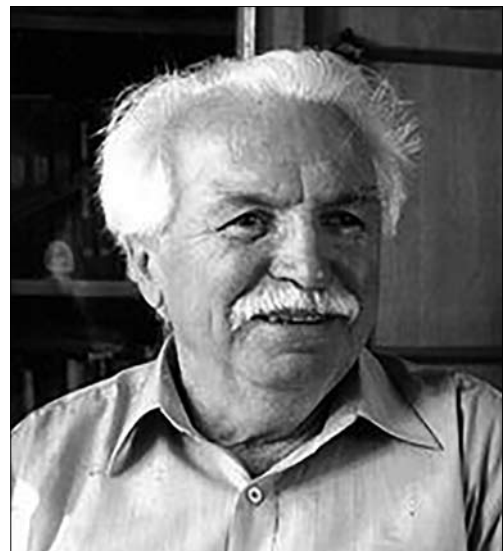
Інформації

Марія ГОРБАЛЬ

НА ПОШАНУ ІВАНА КРАСОВСЬКОГО (до 90-ліття від дня народження)

Вже минуло три роки, як відійшов в засвіті визначний український історик-етнограф, публіцист, громадський діяч, член НТШ, член Спілки журналістів України (1962), «імператор» Лемківщини, як його називали у лемківських колах, Іван Дмитрович Красовський (помер 24 лютого 2014 р. у Львові). Та 22 жовтня 2017 р. йому б виповнилося 90. З цієї нагоди у лемківській церкві святих Володимира і Ольги у Львові відбулась служба Божа, де вся лемківська громада молилась за спокій душі славного лемка, першого Голови правління Фондації дослідження Лемківщини у Львові (1991—1996 рр.), організатора будівництва лемківської зони Музею народної архітектури та побуту, а також будівництва Лемківської церкви і Музею історії та культури лемків на території лемківської зони скансену. Надзвичайно зворушливі і теплі слова пам'яті говорив настоятель храму св. Володимира і Ольги о. Анатолій Дуда. Він підкреслив велику значимість цієї постаті для лемків як України, так і цілого світу. Він зазначив, що Іван Красовський поставив перед собою два найважливіших завдання. Перше — це звести церкву, яка б об'єднала розпорошений лемківський люд не тільки Львівщини, а й усієї України, наскільки це можливо. Завдання було не з легких. Усе опиралося в кошти. Іван Дмитрович налагоджує стосунки з Олегом Іванусівим з Канади, який і вирішує цю проблему.

Річ у тім, що Олег Іванусів вирішив здійснити ідею створення приватного проекту з нагоди тисячоліття хрещення України-Русі. З цією метою видав книгу-альбом «Церква в руїні». 1500 примірників цієї книги дарує для Фондації дослідження Лемківщини у Львові, і за кошти від реалізації книги було закуплено будівельний

Іван Красовський

Академік Степан Павлюк

Андрій Тавпаш

Загальне фото на пам'ять

Голова ФДЛ у Львові Наталка Криничанка

Марія Горбаль

Голова Товариства «Лемківщина» Степан Майкович

матеріал (дерево) для будівництва церкви святих Володимира і Ольги, яке було завершено у 1992 році.

Друге завдання, яке поставив перед собою Іван Красовський, підкреслив настоятель церкви о. Анатолій Дуда, — розказувати через засоби масової інформації («Наше слово», «Ватру», «Церковний календар» (Польща), «Дукля», «Дружно вперед» (Словаччина), «Лемківщина» (США) та ін.) про життя лемків в Україні, щоб, таким чином, духовно лучитися із земляками усього світу.

Наступного дня, 23 жовтня, гостем Львівського радіо в передачі «Світлиця» був директор Інституту народознавства НАН України, професор, доктор історичних наук, академік Степан Павлюк. 20-хвилинна передача, яку веде журналістка Наталка Криничанка, нині Голова правління Фондації дослідження Лемківщини у Львові, також була присвячена пам'яті великого сина лемківського краю Івана Красовського. Академік поділився спогадами про співпрацю лемківсько-го історика з науковою установою, очолюваною ним.

А 26 жовтня в Музеї вишитих ікон отця доктора Дмитра Блажейовського за участі Львівської обласної організації Всеукраїнського товариства «Лемківщина» та Фондації дослідження Лемківщини у Львові відбувся Вечір пам'яті Івана Красовського. Зійшлась чимала лемківська родина. Серед присутніх — Голова Львівської обласної організації Всеукраїнського товариства «Лемківщина», Заслужений будівельник України Степан Майкович; колишній довголітній Голова Товариства Лемківщини у Львові, український скульптор, художник-монументаліст, живописець та графік, доцент Української академії друкарства Володимир Ропецький; Голова правління Фондації дослідження Лемківщини у Львові, журналістка, організатор і ведуча дійства Наталка Криничанка; Заслужений діяч промисловості України, Президент (у минулому) «Світоча» Андрій Тавпаш; доцент Національного лісотехнічного університету України Роман Одрехівський; провідний науковий редактор Інституту народознавства НАН України, головний редактор газети «Успенська вежа» Марія Горбаль; поет, композитор, співак, лауреат всеукраїнських конкурсів Богдан Пастух; онук Івана Красовського Андрій. Відкрив Вечір пам'яті Андрій Тавпаш, щирий давній друг і соратник Івана Красовського. Він розказав біографію свого старшого побратима, зосередився на наукових досягненнях. Зокрема підкреслив, що лемківська те-

матика захопила молодого Красовського ще у його студентські роки: тема дипломної роботи його як студента історичного факультету Львівського університету була «Визвольний рух на Лемківщині в XVII ст.». І далі, працюючи науковцем у Львівському історичному музеї, згодом завідувачем наукового відділу музею-скансену, повністю присвятив себе вивченню і популяризації історії та культурних надбань лемків. Заслугує на увагу опрацювання І. Красовським до півтори тисячі заміток з історії, культури, побуту, мистецтва, літератури лемків, що стане основою «Енциклопедичного словника Лемківщини», який побачить світ за рік до смерті історика. Він є співавтором великої праці «Матеріальна культура лемків» («Лемківщина», т. 2, 1988), монографії «Прізвища галицьких лемків XVIII ст.» (Львів, 1993), «Лемківська церква святих Володимира і Ольги у Львові» (Львів, 1997), співавтором і упорядником «Лемківського календаря» на 1994—1999 рр., автором довідкового видання «Діячі науки і культури Лемківщини» (Львів; Торонто, 2000). До довідника увійшло 250 науково-культурних діячів обох схилів Лемківщини. Крім діячів науки і культури — вихідців з Лемківщини — окремі розділи присвячено польським, словацьким, чеським дослідникам Лемківщини, а також східно- і західноукраїнським ученим, письменникам, які зробили помітний внесок у розвиток науки і культури лемків.

Володимир Ропецький у своєму виступі наголосив на постійній участі Івана Красовського у міжнародних і республіканських наукових конференціях, симпозіумах, на тому, що на усіх таких наукових зібраннях, коли він заходив, йому низько кланялись і з повагою називали «імператор» Лемківщини. Це людина широкого наукового діапазону. Окрім того, що Іван Красовський — історик, блискучий етнограф, він ще і глибокий фольклорист рідного краю. Був дійсним членом Наукового товариства імені Шевченка у Львові та головою його Лемківської комісії.

Редактор Марія Горбаль поділилась своїми спогадами про співпрацю з Іваном Красовським над двохтомником «Лемківщина», який вийшов в Інституті народознавства НАН України («Матеріальна культура», 1999; «Духовна культура», 2002), розказала про маловідомий факт з дитинства майбутнього «імператора» Лемківщини, який був знаковим у його житті.

Теплими, щирими словами вдячності звернувся до новообраної Голови правління Фондації досліджен-

Отець Анатолій Дуда

Володимир Ропецький

Богдан Пастух

Внук Івана Красовського Андрій

ня Лемківщини у Львові Наталки Криничанки Голова ЛООВТ «Лемківщина» Степан Майкович за ті починання, ту гарну роботу, яку вона започаткувала на посту Голови, побажав дальшої такої ж праці.

Було ще багато виступів — і від наукових кіл, і від родини Івана Красовського, звучала поезія у виконанні Богдана Пастуха, присвячена істориків. Та

найголовніше те, що нове правління Фондації показало свою дієвість щодо збереження національних лемківських як релігійних, так і народних традицій, і на збереження пам'яті про тих людей, які про це дбали. В конкретному випадку — про науковця, славного історика Лемківщини Івана Красовського. Фото В. Максимовича (США) та Н. Криничанки.